

Františkovo slovo

č.77

Jak se daří Benediktu XVI.?

Kardinál Parolin: dialog s fundamentalisty není možný

Kostel v uprchlickém táboře v Kurdistánu

O rodinném soužití

Slovenští biskupové u papeže Františka

Arcibiskup Chahda: Dramatická situace křesťanů v Aleppu

Papež František: Bůh je největší krása; vše ostatní pomíjí

Je Charlie Challenge pouze hra? Ano, ale d'ábelská

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Jak se daří Benediktu XVI.?

Vatikán. Jak se daří emeritnímu papeži? Na to se zeptal náš kolega z německé redakce osobního sekretáře Benedikta XVI., arcibiskupa **Georga Gänsweina**:

„Papež Benedikt je starý, avšak bystrý pán. Kvůli slabosti v nohou používá chodítko, ale duševně se mu vede výborně, je naprosto čilý. A ve své bdělosti sleduje jak vatikánský terén, tak německou politiku. Srdcem totiž zůstal v Bavorsku, a tak je zřejmé, že sleduje také politický vývoj ve své vlasti. Zvládá obsáhlou osobní korespondenci, ale vědeckého už nic nenapíše.“

Kardinál Parolin: dialog s fundamentalisty není možný

„**Dialog s fundamentalisty, považují za nemožný.** Někdo jistě může podobný dialog navrhnout, ale já takovou možnost nevidím, protože oni **sami dialog odmítají,**“ tak reagoval vatikánský státní sekretář na otázku po možnosti rozhovorů s tzv. Islámským státem při nedávné konferenci organizované Papežskou radou pro mezináboženský dialog. Zároveň kardinál Pietro Parolin zdůraznil ohromnou roli náboženství v nastolení míru, protože jeho zdrojem je lidské srdce. „**Mír vychází ze srdce, které žije v pokoji s Bohem, v pokoji s druhými i se sebou samým,**“ zdůraznil vatikánský kardinál.

Podobného mínění byl také chaldejský arcibiskup Arbílu v iráckém Kurdistánu. Právě v tomto městě našlo útočiště 135 tisíc křesťanů vyhnaných z domovů bojovníky tzv. Islámského státu. Arcibiskup Bashar Warda zdůraznil, že je nutné rozlišovat islamisty a jiné muslimy, kteří se ocitli pod vládou kalifátu. S těmi je naopak nutné budovat mosty pokoje a důvěry.

Libanonská muslimka Nayla Tabbara, víceředitelka Institutu Adyan, vyjádřila **přesvědčení, že muslimové jsou povinni nejen odsuzovat islámské extrémisty, ale sami jít příkladem a ukazovat, že islám je náboženstvím, které ctí svobodu vyznání.** Zároveň prohlásila, že si sama nedokáže představit Blízký východ bez křesťanů, kteří se významně podílejí na životě a kultuře arabské společnosti. Proto jsou všichni povinni usilovat o to, aby vyznavači Krista v tomto regionu zůstali a cítili se tam bezpečně.

Kostel v uprchlickém táboře v Kurdistánu

Irák. V jednom z největších uprchlických táborů v iráckém Kurdistánu byl vysvěcen nový kostel. Vybuodovali ho křesťanští vysídlenci z Mosulu a přáli si zasvětit jej Zvěstování Páně, na připomínku jednoho z chrámů zničených v jejich rodném městě fundamentalisty z islámského státu. Kostel je zděný a tvarem připomíná stan, jako odraz každodenní situace, v níž už více než rok žije půl druhého tisíce křesťanských rodin vyhnaných islamisty z domovů.

P. Emmanuel odešel z Mosulu spolu se svými věřícími a nyní zajišťuje duchovní péči v táboře. Mše svatá se budou v novém kostele sloužit dvakrát denně. Kromě toho tam budou probíhat lekce katechismu pro děti a zkoušky sboru. Vysvěcení nového kostela se v hojném počtu zúčastnili jak představitelé chaldejské tak i syrsko-pravoslavné komunity. Jak si mnozí povšimli, je to viditelné znamení ekumenického sblížení, k němuž mezi křesťany Blízkého východu dochází v čase pronásledování.

O rodinném soužití

Draží bratři a sestry, dobrý den!

Dnes se zamyslíme nad jednou charakteristikou rodinného života, kterou si osvojujeme od nejútlejšího věku: *vzájemné soužití*, tedy schopnost sdílet životní dobra a tímto sdílením se těšit. **Sdílet a umět sdílet je cenná ctnost!** Jejím symbolem či její „ikonou“ je rodina shromážděná u stolu. Společný pokrm - a kromě jídla také sdílení pocitů, vyprávění a událostí - je fundamentální zkušenost. O svátcích, narozeninách a výročích se rodina schází u stolu. V některých kulturách je zvykem sejít se také v zármutku a být nablízku tomu, kdo utrpěl ztrátu blízkého.

Soužití u stolu je jistý teploměr ukazující zdraví vzájemných vztahů. **Pokud v rodině něco není, jak má být, anebo se tam skrývá nějaká bolest, u stolu je to hned jasné. Rodina, která skoro nikdy nejí společně anebo se u jejího stolu nemluví, nýbrž sleduje se televize či *smartphone*, je „málo rodinou“.** Když jsou u stolu děti přilepeny ke komputru anebo k mobilu, a chybí vzájemné naslouchání, pak to není rodina, nýbrž penzionát.

Křesťanství má specifické povolání ke vzájemnému sdílení, všichni to vědí. **Pán Ježíš rád učil u stolu a přirovnával někdy Boží království ke slavnostní tabuli.** Ježíš zvolil stůl i k tomu, aby učedníkům - při večeři - předal svoji duchovní závěť kondenzovanou v památném gestu svojí Oběti: daru svého Těla a svojí Krve jakožto Pokrmu a Nápoje spásy, kterým se živí pravá a trvalá láska.

V této perspektivě můžeme docela dobře říci, že rodina je „doma“ na mši, a to právě proto, že přináší k eucharistii zkušenost svého soužití a otevírá ji milosti všeobecného soužití a Boží lásky ke světu. Účastí na eucharistii je rodina očišťována od uzavírání se do sebe, posilována v lásce a věrnosti a rozšiřuje hranice svého bratření podle Kristova srdce.

V naší době, poznamenané tolíkerou uzavřeností a spoustou zdí, se soužití rodinou zrozené a rozšířené eucharistií stává klíčovou příležitostí. Eucharistie a rodiny, které z ní žijí, mohou překonávat uzavřenost a stavět mosty přívětivosti a dobročinné lásky. **Ano, eucharistie rodinné církve čili rodin schopných vracet komunitě čínorodý kvas soužití a vzájemné pohostinnosti, je školou lidského začleňování (inkluze), které se nebojí konfrontací.** Neexistují maličcí, osířelí, slabí, bezbranní, ranění a zklamání, zoufalí a opuštění, kteří by eucharistickým soužitím rodin nemohli být syceni, občerstveni, opatrováni a uhoštěni.

Paměť rodinných ctností nám pomáhá chápat. Sami jsme poznali a stále poznáváme, jaké zázraky mohou nastat, když některá matka věnuje pohled a pozornost, starost a péči jiným dětem než svým vlastním. Donedávna stačila na všechny děti na dvorku jediná maminka! A víme také dobře, jakou sílu má lid, jehož otcové se ochotně dávají do pohybu, aby chránili děti všech, protože považují děti za nedělitelné dobro a jsou šťastní a hrdí, že je mohou opatrovat.

Mnohé sociální kontexty dnes kladou překážky rodinnému soužití. Dnes opravdu není snadné. Musíme najít způsob, jak jej obnovit. U stolu se mluví, u stolu se naslouchá. Žádné mlčení, tedy takové mlčení, které není mnišským silentiem, ale mlčením egoismu, kde se každý zaobírá sebou nebo televizí či komputrem.. a nemluví se. Žádné mlčení! Rodinné soužití je třeba obnovit, případně přizpůsobit době. Zdá se, že soužití se stalo něčím, co se kupuje a prodává, ale tak je něčím jiným. Stolování není vždycky symbolem správného sdílení dober, které umí dosáhnout k těm, jimž se nedostává chleba, ani citů. V bohatých zemích jsme

vedení k přehnanému utrácení za jídlo a potom za nápravu tohoto excesu. A toto nesmyslné „obchodování“ odtahuje naši pozornost od opravdového hladu těla i duše. **Když chybí soužití, nastává egoismus, každý myslí sám na sebe.** A mnohem víc než reklama jej redukuje na marnivé svačinky a chutě na sladkosti. A mezitím se mnoho, příliš mnoho bratří a sester ke stolu nedostane. To je poněkud zahanbující.

Pohledme na tajemství eucharistické hostiny. Pán láme svoje Tělo a prolévá svoji Krev za všechny. **Opravdu neexistuje žádné rozdělení, které by mohlo odolat této Oběti přijímání; jedině Iživý postoj a účast na zlu z něj může vyloučit.** Každá jiná distance nedokáže odolat bezbranné moci tohoto lámaného chleba a tohoto prolitého vína, svátosti jediného Pánova Těla. Živá a životná smlouva křesťanských rodin předchází, nese a objímá dynamismem své pohostinnosti každodenní námahy a radosti a spolupracuje s milostí eucharistie, která je s to vytvářet stále nové společenství silou, která začleňuje a dává spásu.

Právě takto ukazuje křesťanská rodina šíři svého skutečného horizontu, kterým je horizont církve, matky všech lidí, všech opuštěných a vyloučených ve všech národech. Modleme se, aby toto rodinné soužití mohlo růst a zrát v čase milosti nadcházejícího Jubilea Milosrdenství.

12.11.2015

Slovenští biskupové u papeže Františka

Přijímání migrantů, role laiků v církvi, pastore rodin a mládeže, ale také jednota pastýřů a pastore Romů, byly hlavními akcenty poselství, které papež František předal slovenským biskupům při jejich audienci v rámci návštěvy *Ad limina Apostolorum*. Papež se dnes setkal s 15 slovenskými biskupy (14 úřadujících a 1 emeritní). Jak se stalo zvykem, své oficiální poselství jim předal v písemné formě a vedl s nimi volnou rozpravu, která podle sdělení bratislavského arcibiskupa Stanislava Zvolenského trvala hodinu a půl. Předseda Konference biskupů Slovenska to řekl po setkání na tiskové konferenci, kde se jej novináři ptali také na záležitost emeritního arcibiskupa Roberta Bezáka. Jeho odpověď vám přinášíme:

*„Já sám - i na podnět svých spolubratrů biskupů - jsem položil Svatému otci otázku, zda pokládá za užitečné, abychom mluvili také o bolesti, kterou prožívala či prožívá katolická církev na Slovensku ohledně emeritního arcibiskupa Bezáka. Svatý otec byl velice ochotný a mluvil s velkou úctou poměrně dlouho na toto téma. Vysvětloval nám okolnosti. Řekl nám, jak se tímto případem zabíral a studoval příslušnou dokumentaci. **Zmínil také svoje setkání s otcem arcibiskupem Bezákem a povzbudil nás, abychom také my, když budeme mluvit do médií, zprostředkovávali především onu základní myšlenku, kterou při setkání s otcem arcibiskupem Svatý otec vyslovil, že totiž je připraven mu pomoci.**“*

Na otázku novinářky ze Slovenské televize, zda to znamená, že mons. Bezák nechce přijmout pomoc, **arcibiskup Zvolenský** dodal: „Kladete mi otázku, kterou byste měli položit mons. Bezákovi.“

Svatý otec se v úvodu svého poselství slovenskému episkopátu věnuje migraci. Označuje ji za fenomén, který se stal znamením času, a který si žádá citlivý přístup a smysl pro spravedlnost. **„Církev je povolána hlásat a dosvědčovat přijímání migrantů v duchu milosrdné lásky a v úctě k důstojnosti lidské osoby, při nezbytném zachování legality,“** píše František. Dále se vrací k jednomu ze základních témat svého pontifikátu, totiž k postoji otevřenosti a setkávání. Chválí zakotvenost slovenského národa v katolické tradici a dodává, že právě tato pevná kulturní identita jej má vést k širšímu dialogu na kontinentální a světové úrovni, kde se vede debata „o životně důležitých otázkách“, jako důstojnost lidského života a základní funkce rodiny.

Papež zmiňuje významnou roli laických věřících, povolanych vnášet evangelijní kvas do profánního prostředí, nevyjímaje politické procesy směřující k obecnému dobru. A vybízí slovenské biskupy také k docenění role laiků uvnitř církevní komunity.

Svatý otec se pochvalně vyjádřil o aktivitách na podporu rodiny a povzbudil k dalšímu pastoračnímu úsilí v této oblasti, jak na diecézní tak na národní úrovni. Zvláštní pozornost se má věnovat doprovázení neúplných rodin, zejména jsou-li ve hře děti. Neméně pozornost má církev věnovat mládeži, kterou je třeba orientovat k setkání s živým Kristem. Navzdory svůdným nabídkám dnešní hedonistické společnosti se mladí nenechávají snadno odradit obtížemi a jsou připraveni nasadit bezvýhradně své síly, pokud se jim přeloží autentický smysl života – povzbuzuje papež slovenské biskupy a apeluje: „Potřebují proto z vaší strany jasné věroučné a morální ukazatele, aby mohli v lidské obci budovat obec Boží.“

Jak bývá zvykem při těchto příležitostech, klade Svátý otec pastýřům na srdce péči o kněze. Zmiňuje zejména přípravu programů trvalé formace v oblasti teologie, spirituality, pastorační a sociálního učení církve. Intelektuální připravenost se však musí snoubit se svědectvím života, vzájemného bratrství a s duchovním pokojem a horlivostí, kterou dává pouze trvalý vztah k božskému Mistrovi, dodává František.

V posledním z bodů svého poselství slovenským biskupům připomíná papež František pastorační Romů, jako skupiny, která stále zůstává v jisté „sociální izolaci“.

Na závěr papež žádá biskupy, aby předali jeho pozdravy svým církevním společenstvím a zejména všem, kdo se v nich angažují v hlásání evangelia, a svěřuje pastorační starosti biskupů přímluvě P. Marie Sedmibolestné, patronce Slovenska.

Arcibiskup Chahda: Dramatická situace křesťanů v Aleppu

„Zbývající drobné zásoby nám nedovolují uspokojovat ohromné potřeby našich věřících,“ konstatuje arcibiskup Denis Antoine Chahda. Tento syrsko-katolický ordinář Aleppa při setkání s nadací *Kirche in Not* upozornil na dramatickou situaci lidí svěřených do jeho pastorační péče.

„Před vypuknutím války bylo v mé diecézi 1500 rodin, nyní jich zůstalo sotva 800,“ popisoval neutěšenou situaci masového exodu. Těm, kdo zůstali, církev pomáhá se vším, od oblečení, přes potraviny, po léky a nakolik je to možné, přispívá také na nákup základních potřeb, včetně topného oleje. „Zima je v Aleppu velmi chladná a město je už několik měsíců bez proudu. Jediným způsobem jak se ohřát, je topit olejem,“ vysvětluje arcibiskup syrského města.

Při vojenských operacích přišlo mnoho lidí o své domy. **„Křesťanské rodiny, které zůstaly, jsou ty nejchudší, protože neměly možnost zemi opustit,“** upřesnil arcibiskup Chahda. Bombardování zničilo také syrsko-katolickou katedrálu a arcibiskupské sídlo. Navzdory vážným poškozením, která se dotkla i jiných kostelů, se nerezignujeme na pravidelné eucharistické slavnosti, dodal arcibiskup syrského Aleppa.

13.11.2015

Papež František: Bůh je největší krása; vše ostatní pomíjí

Věřící ohrožuje dvojí nebezpečí – na jedné straně je to pokušení zbožňovat pozemské věci a dále činit si modly ze „zvyků“, jako by to všechno mělo mít nekonečné trvání. **Avšak jediná věčná krása, které si máme hledět, je Bůh,** řekl papež František při dnešní ranní mši svaté, kterou sloužil v kapli Domu sv. Marty.

„Bůh je veliká krása“. Také žalmista prohlašuje: „Nebesa vypravují o Boží slávě“. Člověk však často padá na kolena před tím, co je pouhým odleskem této Boží nádhery, či ještě hůře uctívá rozkoše, které jsou ještě pomíjivější. Papež František kázal o dvojím typu modloslužebnictví, ve kterém člověk může uvíznout. První čtení (*Mdr 13,1-9*) a žalm (*Žl 19, 2-3, 4-5*) promlouvají o kráse stvoření, ale poukazují přitom na pomýlenost lidí, kteří při pohledu na tuto krásu nejsou schopni pohlédnout dále, je jim cizí transcendence. Papež takovýto postoj nazval „idolatrií imanence“.

*"Přilnuli k tomuto modlářství. Zasáhl je úžas nad vlastní mocí a energií. Nemyslí na to, o kolik výše stojí jejich vládce. Stvořil je totiž Ten, kdo je počátkem a původcem krásy. Je to idolatrie pohledu na krásu – na mnoho různých krás – aniž bychom brali na vědomí, že jednou zapadnou, pomínou. Také západ slunce je pomíjivý... Toto zbožňování pozemské krásy bez transcence ohrožuje nás všechny. **Je to idolatrie imanence. Věříme, že věci takové, jaké jsou, jsou téměř božské a nikdy nekončí. Zapomínáme na zánik.**"*

Další typ modloslužebnictví se týká zvyků, které ohlušují srdce. Papež jej popsal za pomoci dnešního evangelia (*Lk17,26-37*), kde Ježíš mluví o mužích a ženách v dobách Noemově a Lotově, „kteří jedli, pili, ženili se, vdávali se“, aniž by se zajímali o druhé, až do dne, kdy přišla potopa a kdy z nebe spadl oheň a síra. Tedy do dne naprosté zkázy a záhuby:

*"Všechno je otázka zvyku. Žijeme, aniž bychom pomysleli na zánik života, kterému jsme uvykli. A to je také idolatrie – Ineme ke zvykovosti, aniž bychom si uvědomili, že jednou skončí. Církev nás zve, abychom pohlédli na konec věcí. Také zvyky lze zbožňovat. Je to modloslužba? Ale život už je přece takový, jen pokračujme dál..., zní námitka. **Avšak jako krása skončí v jiné kráse, tak zvyk nevyústí ve věčnost, ale v jiný zvyk. Je tu ale Bůh!**"*

Náš zrak by se měl upínat ke stálému přesahu, ke konečnému uvyknutí, k Bohu, který stojí na konci stvoření, vybízel Svátý otec. Církev nás k tomu vyzývá v těchto dnech, které uzavírají liturgický rok. **Nesmíme zopakovat osudovou chybu Lotovy ženy a ohlédnout se, nýbrž mít jistotu, že pokud je život krásný, bude krásný také jeho západ.**

*"My, věřící, nejsme lidé, kteří se ohlížejí zpět či ustupují, nýbrž jdeme stále dál. Jdeme životem neustále vpřed, hledíme na krásu a máme své zvyky, ale nepovyšujeme je na bůžky, protože jednou skončí...**Kéž tyto malé krásy, které zrcadlí velikou krásu, a naše zvyky napomohou, abychom přežívali ve věčném zpěvu, v nazírání Boží slávy.**"*

Je Charlie Challenge pouze hra? Ano, ale d'ábelská

Jana Gruberová

Hrůzné vidiny obývané podivnými tvory, cizí hlasy dunící hlavou – s těmito příznaky přivezl řidič městského autobusu patnáctiletou cestující na pohotovost neapolské nemocnice „Santobono“. „Nikdy jsem neviděla tak silnou krizi“, vysvětlila tamní lékařka Rosanna Saccone. „Křičela, polévala se vodou ve snaze se od čehosi očistit, děsila ji představa zvratků“. Lehká delirantní psychóza, zněla závěrečná diagnóza, podepsaná primářem pohotovostní služby. Není náhodou, že dívka nasedla do autobusu poté, co se účastnila virtuální spiritistické seance prostřednictvím hry *Charlie Challenge* a přitom se sama nafilmovala, jak velí nová móda. **Mexický duch Charlie se dá vyvolávat na YouTube anebo přes sociální sítě.** Případ neapolské adolescentky je už několikátým v pořadí, informují internetové noviny *In Terris* (30.10.). **Všichni mladiství se stejnými příznaky nakonec skončili na psychiatrickém oddělení, jehož primář nabádá: Rodiče by měli kontrolovat své děti, protože je tu riziko čehosi nebezpečného.**

Hra *Charlie Challenge* vznikla v Kolumbii, zemi s rozšířenými okultními praktikami. Také tamní tisk letos koncem května informoval o hospitalizaci čtyř dívek v nemocnici Santiago de Tunya, u kterých se po hře projevila silná hysterická krize a dezorientace. **Jak ale vysvětlují psychologové a psychiatři, do nemocnic přicházejí desítky dospívajících poté, co se snažili o „navázání kontaktů s démony či jinými nepozemskými bytostmi, anebo se účastnili duchařského sezení“.** Nikdo z hospitalizovaných mladých lidí přitom nebyl pod vlivem drog, léků či jiných látek, které by ospravedlňovaly halucinogenní reakce. Jejich potíže jsou různé – adolescentní účastníci zmíněných obřadů a vyvolavači Charlieho omdlévají, vytrvale zvrací, trpí poruchami spánku, zakoušejí úzkost a strach. **Satanistická hra se však od letošního jara šíří skutečně lavinovitě** – z Latinské Ameriky, kde kupříkladu v Dominikánské republice byl v polovině května slogan *Charlie Charlie* nejvíce tvítovaným poselstvím, se přes Twitter, Instagram a Google přenesla do hispanofonní komunity ve Spojených státech. Sedmnáctiletá dívka ze státu Georgia na svém twitterovém účtu vytvořila hashtag #CharlieCharlieChallenge, který se od května dočkal milionu šesti set tisíc retvítů, což dokazuje jeho oblibu mezi mladými lidmi.

Dalším diskutabilním jevem je počítačová hra pro více hráčů, která pod názvem *Ingress* dělí svět na tzv. osvícené a konzervativce. Ti prostřednictvím reálně existujících míst – významných památek, pomníků a třeba i kostelů, které tvoří tzv. „portály“, získávají „esoterickou moc“, potřebnou k vítězství nad druhými. O existenci této videohry se zcela náhodou dozvěděl jeden římský farář, kterého zaujal chlapec s mobilem v ruce a pohledem střídavě upřeným na průčelí kostela a displej telefonu. Farář se zvědavě zeptal, co chlapec dělá, aby se vzápětí dozvěděl, že se kostel svěřený do jeho péče stal jedním z takovýchto portálů. Ve hře byla budova kostela nafocena v noci, ze sochy stojící na střeše fary vycházel světelný paprsek a celý výjev doprovázela temná figura, nakreslená na jedné stěně kostela. Obrana italského kněze spočívala v tom, že alespoň zabítil tuto černou postavu, o jejímž výskytu na historické památce neměl nejmenší tušení.

Co lze vyvodit z uvedených příkladů?, ptá se o. Francesco Bamonte, předseda Mezinárodní asociace exorcistů (AIE), založené vloni papežem Františkem. Odpověď zní: **Sociální plánovači zla vědí, že pokud děti již od prvních let života důvěrně obeznámí s okultními výjevy a jazykem, v dospělém věku mohou být uvedeni do skutečného okultismu, který se pro nové generace stane alternativou ke křesťanství.** Okultismu se dnes děti učí z komiksů i románových ság, animovaných filmů, seriálů, videoher, internetu či určitého typu hudby. Z některých internetových stránek, věnovaných postavičkám dětských filmů a seriálů, se děti mohou proklikat přímo na weby satanistů a černé magie, varuje italský exorcista. Přestože mnohé zdroje mluví o nevinné zábavě, neměli by hrozící nebezpečí podceňovat jak rodiče, tak vychovatelé, učitelé, kněží a další pastorační pracovníci.

Okultismus totiž vede k morálním, psychologickým a duchovním škodám. Ty pak vyžadují zásah lékaře, psychologa nebo psychiatra a v nejhorších případech kněze – exorcisty, zdůrazňuje o. Bamonte a dodává: Kdo snad nechce uznat duchovní nebezpečnost hry *Charlie Challenge*, měl by se zamyslet alespoň nad vážným psychickým dopadem na její účastníky. Věřící i nevěřící se mohou shodnout na tom, že tady už Charlie zlo rozpoutal.